

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den gammeldanske Rim-Krønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 123. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1826_429-txt-shoot-idm681.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Uagtet jeg just ikke anseer fremmede Ord, være sig latinske eller franske, tydske eller islandske, for nogen Prydelse, men kun for Pletter i Danske Bøger, er det mig dog kiært, at der findes Endeel i Rim-Krøniken, da det er Gods, forskellige Skrivere ei nær saa let kan enes om at bruge, og at bruge eens, som Arve-Godset, vi er Alle om. I sidste Afsnit, finde vi foruden de fire reent plattydske Linier, hvad vi kan vente: Aag, Aflad, arrestere, behage, beskade, beskatte, beskrive, bestalle, Blomme, bone, Dagtingen, digte, drue, Dægen, foraade, Forvorst, Fyrstinde, Gyre (Gier) have (sich haben) indeholde, indtage, krone, Mode, Naade-Gave, prange, Privilegium, Qvob, Ridderskab, storme, Strud, Studium, stærve, Synd, tilskrive, undsige, Undsigelse-Brev, uskyldagtig; men mærkeligt er det, at ikke eet af disse Ord findes før S. 222, og de Fleste ei før under Erik af Pommern, thi har den respektive Broder Niels skrevet hele Bogen, gjør det ligesaavel hans Conduite Ære, at han gjemde sit Tydsk, til det blev Hof-Sproget, som at han hverken lader Aristoteles, min hellige Fader Paven, de hellige og værdige Fædre, eller herr Hans min Søn 123komme ind paa Hovedet, men immer paa Benene, hvor de har Lov til at staae. Vil man sige, at en heel Deel af de nysopregnede Ord er reent Danske, da er jeg vel af anden Mening, men lader det her saameget heller staae ved sit Værd, som det unægtelig endnu er mere Kunst at skjule sin danske Fattigdom, end at gjemme sin tydske Rigdom, til Syvende og Sidst, og sandt er det, er Munken fra Doctor Ryttings Dage Manden for det Hele, maa han vist ogsaa have gaaet i den sorte Skole, og det i en bedre, end den, hvis Støv vi nu i trehundrede Aar har slidt, thi jeg gad seet paa den magister artium, der, om han end tillige var doctor philosophiæ, kunde gjøre Broder Niels det Mesterstykke efter, at skrive en Rim-Krønike paa 128 Blade, og dog gjemme over hundrede splinternye Ord til de sidst Sytten, og deriblandt Ord, som: Ave, baade (v.), Bedste, blegne, bramme, daglig, Eier, ensteds, evindelig, falme, fat, fnyse, fuldbleg, fuldilde, fuldneppelig, fuldsvar, færdes, haardelig, Himmerig, Hvile, hviles, idelig, kiærlig, læmpelig, nogenledes, nægte, opbrænde, Port, Raade-Rum, reent, ride, stadelig, trolig, true, Usling, uspart.